

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

♦ POLITIKAI NAPILAP ♦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEKODÓS LORÁNT
KIADÓTULAJDOSNOK: KOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Csapataink nagy győzelme a Stochod mentén

Zarece orosz hidfőt rohammal elfoglaltuk — 2598 katonát és 33 tisztet elfogtunk, 17 gépfegyvert zsákmányoltunk — A Kárpátokban visszavertük az oroszok támadását — Hátszegtől délkeletre Petrozsény felé szorítjuk az oláhokat — A bolgárok elfoglalták Mangaliát

Az orosz harcokban folyó nagy harcok reánk nézve mindinkább kedvezően alakulnak. Az oroszok minden támadási kísérlete véres veszteségekkel ful az eredménytelenségbe, míg a német, magyar és osztrák csapatok támadásai során győzelem fakad a Stochodtól a Kárpátokig. A küzdelmek erősségét és sikereinknek nagyságát mutatják az elért eredmények, a fogolylétszám és a zsákmány. A mai harcokban is 2600-nál több foglyot ejtettünk.

Az erdélyi fronton is megkezdődött az oláhok kitakarítása. Hátszegtől délre megvertük az oláhokat s szorítjuk délkeletre Petrozsény felé, az ország határa felé.

Nagy és jelentős eredményt jelent a bolgár vezérkar is a dobudsai harcterről, ahol a bolgár seregek elfoglalták Mangalia kikötő-városát a Fekete-tenger partján s ma már az oláh Dobrudsza területén üldözik az ellenséget, amelyet már Tuzla—Mara-Lui vonalán is szorongatnak a bolgár haderők. Szövetségeseink tehát már alig 30 kilométernyire vannak Konstanztól.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszínterről:

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonala: Bukovinában az oroszok folytatják támadásaikat Dorna-Watra két oldalán. Román hadseregek is együtt harcolnak. Az osztrák-magyar és német csapatok az ellenségnek helyenkint a legnagyobb ágyutizzal bevezetett támadásait mind visszaverték.

Ludowától délkeletre az ellenség arcvonala egy keskeny részét kissé nyugatra szorította vissza.

Lipnica-Dolnánál a német ellentámadás további tért nyert.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Bóhm-Ermolli tábornok hadseregének előterén sikeres portyázások. Fath tábornok hadserege bevette a Zarece-hidfőt (Stobichwától délre). — Clausius tábornok osztrák-magyar és német csapatát átgázoltak négy egymást követő vonalon. 31 orosz tisztet és 2511 főből álló legénységet foglyul ejtettek és 17 gépfegyvert zsákmányoltak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszínterről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregcsoportja: Bernhardi tábornok német és osztrák-magyar csapatát Clausius tábornok vezetése alatt Zarecetől északra a Stochod mentén erősen kiépített orosz hidfőt rohammal bevették és egész a keleti partig üldözték az ellenséget. 31 tiszt, 2511 főnyi legénység és gépfegyver jutott kezeinkre.

Perepelniknél (a Sereth és a Strypa közt) egy német vadászjárőr 2 tisztet és 80 főnyi legénységet elfogott.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A Narajowka-menti ellentámadásunk több sikereket eredményezett. A foglyok száma több mint 4200-ra emelkedett.

A Kárpátokban Smotrectől egész Kirlibaba vidékéig élénk harcok vannak. Különböző erős orosz támadásokat visszavertünk.

Ludowa területén az ellenség kis előnyöket ért el.

Dorna-Watra mindkét oldalán az oroszok és románok eredménytelen rohamkísérletek közben súlyos vereségeket szenvedtek.

Erdélyben Hátszegtől délkeletre Staabe tábornok csapatai megverték a románokat. Az ellenséget üldözzük.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Brussilow a központi hatalmak ellenálló erejéről

Berlin, szeptember 19. Az orosz határról jelentik: Brussilow az orosz haditudósítók előtt kijelentette, hogy az a szándéka, hogy ebben az évben befejezze a legfontosabb operációkat. Oroszország teljesen meg lehet elégedve az eddigi eredménnyel. Semmi esetre sem becsüli túl Románia beavatkozását. — Románia nem kényszerítheti ki a döntést, legföljebb siettetheti az összhadműveletek befejezését. Románia tülkésőn avatkozott be.

Ámbár az osztrák-magyar hadsereget az orosz offenzíva harcai erősen megviselték, — folytatta Brussilow — az osztrák-magyar hadvezetőségnek mégis sikerült, hogy a legrövidebb idő alatt egy pót-hadsereget teremtsen elő a föld alól. El kell ismerni az ellenség jó kiegészítő szervezetét. Németország tartalékai kétségkívül még mindig tekintélyesek. Ezt bizonyítja az a tény, hogy Németország még mindig nagy csapatteket tud tartani nem kevesebb, mint tíz hadszíntéren és pedig: a francia-angol fronton, az orosz fronton Kurlandban, Litvániában és Wolhyniában, továbbá Galiciában és Bukovinában, a Suez-csatornánál, Kis-ázsiaiában, Mezopotámiában, Örményországban, Perzsiában, Görög-Macedoniában, Erdélyben és Dobrudsában. Ilyen jól szervezett ellenséggel szemben a győzelmet kivívni nehéz, de tiszteletreméltó dolog. A német haderőknek e sokféle való alkalmazásában azonban bizonyos veszély is rejlik az ellenségre nézve. Az entente győzelme elmaradhatatlan, ha minden fronton erőteljesebb és szakadatlan nyomást gyakorol, amely végre áttöri az ellenség rugékonny hálóját és belülről emészti föl az ellenséges védelmi vonalat.

A bolgár király trónörökösüknél

Sajtóhadiszállás, szeptember 19. Ferdinánd bolgár király Boris trónörökössel tegnapelőtt trónörökösüink főhadiszállására érkeztek. — A bolgár király egy megfigyelő helyről megtekintette az éppen folyamatban levő harcokat és azután számos kitüntetést osztott szét. Hétfőn este a király a trónörökössel elutazott.

URANIA

Szonda — Osztörök
szeptember 20—12.

A LANGERLÖFI

TITOK

bűnügyi dráma
3 felvonásban.

Főszereplők:
ILD HANSEN és
GEISENDORFFER.

VÉRÉVEL

VEZÉRELT

kalandor-dráma
3 felvonásban.

Előadások: 6-tól 8-ig
méréséket, 9-től 11-ig
rendes helyárral.

APOLLO

Ma, szerdán!

Előadások 6 órakor
méréséket, 9 órakor
rendes helyárral.

A SZENZÁCIÓS TALÁRSÓ
filmsorozat bemutatója.

AZ ÉLŐ

CSOMAG

détektiv-kaland
4 felvonásban.

Főszereplő:

C. Alvinó

világhírű artista-művész.

Egyszer volt

Budán...

kacagató vígjáték
3 felvonásban.

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonatról:

Hátszegtől délkeletre a románokat Merisonon túl Petrozsény felé visszavertük. A Görvényi- és Kelemen-hegységben szoros harci érintkezés.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Mackensen tábornagy hadcsoportja: A szövetséges csapatok több helyen benyomultak a tegnapi előkészített orosz-román állásba.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar közli:

Romániai front: A Duna mentén nem történt jelentős esemény.

A Dobruzsában a Mara-Lui—Tuzla falvak közt elhúzódon vonalon kezdett ütközet reánk nézve előnyösen fejlődik. Ellentámadásaink során 5 ágyút és 4 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Szeptember 15-én rövid harc után megszállottuk Mangalia várost, amelyet hadaink bevonulása előtt a polgári lakosság elhagyott.

A Fekete-tenger partján nyugalom van.

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar jelenti szeptember 19-ikéről:

Romániai front: A Duna mentén nyugalom. A Mara-Lui és Tuzla falvak vonalán folyó nagy küzdelmek reánk kedvezően fejlődnek.

A román jelentés

Sajtóhadiszállás, szeptember 19. A román vezérkar jelenti: Az északi és északnyugati fronton könnyebb harcok. A Strygy völgyében heves küzdelmek folynak.

A Dobruzsában ágyúharcok. Egy ellenséges repülő bombázta Turn-Severint.

A miniszterelnök Románia letiprásáról

Budapest, szeptember 19. A képviselőház jobboldali folyosóján ma délelőtt nagyszámú képviselők előtt Tisza István gróf miniszterelnök igen optimisztikus nyilatkozatot tett a harctéri helyzetről. A miniszterelnök a következőket mondta:

— Azt hiszem, bár a háboruban jövendőlni nem lehet, hogy Románia beavatkozása teljesen kudarcot fog vallani. Románia hamar be fogja látni, hogy nagyon kedvezőtlen időpontban áldozta föl semlegességét és nem billentheti az entente javára a mérleget. Romániát le fogjuk tiporni s azután, ha az erők fölszabadultak, az oroszok ellen visszük csapatainkat.

Két hét alatt tört össze az orosz-oláh haderő

Szófia, szeptember 19. Az oláh-orosz csapatok gyors visszavonulásuk közben nagyobb harcokba bocsátkoznak, ami azt mutatja, hogy a bolgárok sokkal gyorsabban üldözik őket, mintsem ők menekülni tudnak. Bulgária frontja 160 kilométerrel 60 kilométerre keskenyedett. Az oláhok és oroszok támadó ereje két hét alatt egyszersmindenkorra megtört. A foglyok rend-

kívül nagy száma ily rövid idő alatt s különösen a tiszti foglyok nagy száma kérdéssé teszi az oláh hadsereg újraszervezését. A bolgár hadsereg már csak 15 kilométernyire van az ellenség utolsó védelmi vonalától. A Dobruzsai nagy harcok befejezése mértékadó körök szerint 5—6 nap alatt megtörténik.

Az osztrák-magyar és bolgár követek Svédországban

Stockholm, szeptember 19. A bukaresti osztrák-magyar és bolgár követek, miután orosz részről az elutazás megengedtetett, a követség tagjaival együtt ma Svédországba érkeztek.

Cernavodát és Konstanzt kiűritették

Karlsruhe, szeptember 19. Svájci lapok pétervári jelentései szerint Konstanzt és Cernavodát a polgári lakosságtól kiűritették. A levéltárakat Brailába vitték, ahová számos menekülő vonat indult.

Melyik a román főhadiszintér?

Berlin, szeptember 19. Az orosz határról jelentik: Mille Konstantin, az Adeverul jól értesült kiadója újra olyan célzásokat tesz lapjában, melyek a Dobruzsai román hadsereg nagyobb visszavonulására készítenek elő. Ebben a visszavonulásban valószínűleg az orosz formációk is résztvesznek. Mille sejteti, hogy a román vezérkarban nagy a kedvetlenség az orosz segítő csapatok elégtelen száma miatt.

A Steagul azt hiszi, hogy Románia bizonyos malomjátékba jutott. Oroszország azt követeli, hogy Románia az erdélyi harcokra helyezze a fősúlyt, hogy ezzel megkönnyítse a Brussilow-hadsereg offenzív akcióját. Franciaország, Anglia és Olaszország ellenben azt követelik, hogy Románia Dobruzsát tegye meg a főhadiszintérré, hogy Sarrailt tehermentesítse. A fő hadicélznak ez a határozatlansága farsztoán hat. Romániának ott kell keresnie a döntést, ahol érdekei parancsolják. Ámbár nem osztozunk a főváros lakosságának pesszimizmusában, mégis be kell vallanunk, hogy 14 nap előtt kedvezőbbnek gondoltuk a katonai helyzetet. Most azonban késő utólagosan elmerengeni, most meg kell menteni a hazát és evégből egységnek kell lenni a népből céljai tekintetében.

A román király főhadiszállása

Berlin, szeptember 19. A Vossische Zeitung jelenti Stockholmból: Bukaresti távirat szerint Ferdinánd király hivatalosan is átvette a főparancsnokságot és elutazott a főhadiszállásra, mely a jelentés elküldése idején Campinában, Ploestitől északnyugatra volt.

Romániában rekvirálnak a mi katonáink

Budapest, szeptember 19. A román hadüzenetnek valami kézzelfogható haszna is volt. A bukovinai fronton egyszerűen megszüntek a hústalan napok, amelyeket azelőtt rigorozus pontossággal be kellett tartani, mert Bukovinában már nem igen lehetett élő állathoz jutni.

A múlt hónap 28-án jutott el a hire annak, hogy Románia is ellenségeinkhez csatlakozott és megüzente a háborút. A dorna-watrai fronton küzdő katonák, akik előőrsként egész a román határig eljártak, sokszor látták irigykedve, hogy odaát a határon túl milyen sok román marha legel. A román hadüzenet megadta a módot, hogy ezekhez hozzá lehessen jutni. Egyik lovas hadosztályunk, amely éppen tartalékban volt, parancsot kapott, hogy lépje át a román határt, de inkább román marhákat hozzon foglyul, mint marha románokat.

A parancsot nem is remélt nagy sikerrel teljesítették. A borgói helyeken átlovagoltak, a román határőrök idejekorán megszöktek előlük

s nem is egész napi portyázás után összeszedték a legelőkön található marhacsordát s körülbelül kétezer román tehénnel és ökörrel tértek vissza.

Igy esett aztán, hogy a borgói havasokban ősi szokás szerint ökörsütéssel tinnepeltek az ott levő magyar katonák.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Csapatainknál nincs semmi különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Macedoniai front: A Florina-menedécében új harcok fejlődtek.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar közli:

Macedoniai front: Szeptember hó 17-én az entente-csapatok eredménytelenül támadták Florina körüli állásainkat. Az ellenségnek minden támadását ellentámadással visszavertük. Ugyiszintén visszavertük a Kaimagdalan magaslatnál történt támadását is.

A Moglenica és a Vardar völgyében a szokásos gyöngye tüzéségi harc.

A Belesica Pianina lábánál előretolt osztagaink megtámadták az olaszokat. 5 tisztet és 250 embert elfogtak és 2 gépfegyvert is zsákmányoltak.

A Struma mentén jelentéktelen gyalogsági harcok folytak előretolt különítmények között.

Az Aegei-tenger partján az ellenséges flotta Ravichta falut lötte.

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar jelenti szeptember 19-ikéről:

Macedoniai front: A Florina körül tartanak még az élénk harcok. Az ellenség minden fáradozása, hogy a Kaimakoulan magaslatot elfoglalja, erős ellentámadásunk folytán meghiúsult.

A Moglenica-síkságon és a Vardar mindkét partján gyöngye tüzerharc.

A Belesica-Pianina lejtőjén elűztük az ellenséget és elfoglaltuk Sugovo, Matnica, Kordi és Dolni Poroj falvakat.

A Struma-fronton és az Aegei-tengerparton nem történt jelentős esemény.

Az új görög kormány

Hága, szeptember 19. A Daily Telegraph jelenti Athénből: Kalogeropoulos elnök egy újságíróval folytatott beszélgetés során kijelentette, hogy az új kabinet politikai minisztérium. Entente-körökben azt hiszik, hogy a kabinet nem fog csatlakozni az entente június 21-iki jegyzékéhez.

Rufos-nak a kabinetbe való fölvétele, mint-hogy ő személyes ellenfele Venizelosnak, jellemző az új kormányra a liberálisokkal szemben való magatartására.

A „Patris” theokistának és németbarátnak mondja a kabinetet. Az új miniszterelnök maga azt mondja, hogy Németországot tisztelni és becsülni kell, de nem kell németbarátnak lenni.

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar közli:

Macedoniai front: A Florina-menedécében új harcok fejlődtek.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Csapatainknál nincs semmi különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Macedoniai front: A Florina-menedécében új harcok fejlődtek.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar közli:

Macedoniai front: Szeptember hó 17-én az entente-csapatok eredménytelenül támadták Florina körüli állásainkat. Az ellenségnek minden támadását ellentámadással visszavertük. Ugyiszintén visszavertük a Kaimagdalan magaslatnál történt támadását is.

A Moglenica és a Vardar völgyében a szokásos gyöngye tüzéségi harc.

A Belesica Pianina lábánál előretolt osztagaink megtámadták az olaszokat. 5 tisztet és 250 embert elfogtak és 2 gépfegyvert is zsákmányoltak.

A Struma mentén jelentéktelen gyalogsági harcok folytak előretolt különítmények között.

Az Aegei-tenger partján az ellenséges flotta Ravichta falut lötte.

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar jelenti szeptember 19-ikéről:

Macedoniai front: A Florina körül tartanak még az élénk harcok. Az ellenség minden fáradozása, hogy a Kaimakoulan magaslatot elfoglalja, erős ellentámadásunk folytán meghiúsult.

A Moglenica-síkságon és a Vardar mindkét partján gyöngye tüzerharc.

A Belesica-Pianina lejtőjén elűztük az ellenséget és elfoglaltuk Sugovo, Matnica, Kordi és Dolni Poroj falvakat.

A Struma-fronton és az Aegei-tengerparton nem történt jelentős esemény.

Az új görög kormány

Hága, szeptember 19. A Daily Telegraph jelenti Athénből: Kalogeropoulos elnök egy újságíróval folytatott beszélgetés során kijelentette, hogy az új kabinet politikai minisztérium. Entente-körökben azt hiszik, hogy a kabinet nem fog csatlakozni az entente június 21-iki jegyzékéhez.

Rufos-nak a kabinetbe való fölvétele, mint-hogy ő személyes ellenfele Venizelosnak, jellemző az új kormányra a liberálisokkal szemben való magatartására.

A „Patris” theokistának és németbarátnak mondja a kabinetet. Az új miniszterelnök maga azt mondja, hogy Németországot tisztelni és becsülni kell, de nem kell németbarátnak lenni.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Csapatainknál nincs semmi különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Macedoniai front: A Florina-menedécében új harcok fejlődtek.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar közli:

Macedoniai front: Szeptember hó 17-én az entente-csapatok eredménytelenül támadták Florina körüli állásainkat. Az ellenségnek minden támadását ellentámadással visszavertük. Ugyiszintén visszavertük a Kaimagdalan magaslatnál történt támadását is.

A Moglenica és a Vardar völgyében a szokásos gyöngye tüzéségi harc.

A Belesica Pianina lábánál előretolt osztagaink megtámadták az olaszokat. 5 tisztet és 250 embert elfogtak és 2 gépfegyvert is zsákmányoltak.

A Struma mentén jelentéktelen gyalogsági harcok folytak előretolt különítmények között.

Az Aegei-tenger partján az ellenséges flotta Ravichta falut lötte.

Szófia, szeptember 19. A bolgár vezérkar jelenti szeptember 19-ikéről:

A IV. görög hadtest utban Németország felé

Szofia, szeptember 19. A kavallai IV. görög hadtest első csoportja ma ideérkezett s különösen udvarias fogadtatásban részesültek.

Lugano, szeptember 19. Szalonikiból jelentik: A kavallai IV. hadtest 1500 emberének sikerült *Kristodoulos* ezredes alatt *Thasos* szigetére szöknie.

Döntő lépés Görögországban

Stockholm, szeptember 19. Pétervári táviratok jelentik: Az entente-hatalmak felhatalmazták képviselőiket, hogy szükség esetén kormányaik megkérdezése nélkül *Sarraïl* tábornokkal közösen döntő lépést tegyenek Görögországban.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht bajor trónörökös hadseregcsoportja: A Somme területén a rossz időjárás behatása folytán nem volt nagyobb harci tevékenység, a tüzéségi tűz mindamellett nagyon élénk volt. Ginchytől keletre néhány teljesen összelőtt árkot átengedtünk az ellenségnek és Belloy és Vermandauvillernél részleges támadásokat visszavertünk.

A német trónörökös hadseregcsoportja: A Maas mentén a Mort Homme nyugati lejtőjén a franciák támadással átmenetileg egyik árkunkba jutottak.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

Német repülő-támadás Flandriában

Berlin, szeptember 19. A Wolff-ügynökség jelenti:

Szeptember 18-án repülőgépeink ismét jó eredménnyel megtámadták a flandriai part előtt álló ellenséges haderőket, amelyek 2 monitorból, 16 torpedórombolóból és 1 repülőgép-anyaahajóból állottak. Az utóbbin kétségen kívül találatokat figyeltünk meg. Repülőink ellen való védekezés céljából megjelent légi flotta egy repülőgépét holland területre leszállani kényszerítettük.

* * *

Az olasz háború

*

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A Karszt-fensíkon a tegnapi nap, miután a harcban álló olasz hadak támadó ereje láthatólag elfogyott, csendesebben telt el. Az ellenség szörványos előretöréseit visszavertük. Délután az ágyuharc különösen a fensík déli szakaszán több órán át igen heves volt. E helyütt a csata kezdete óta tanúsított vitéz kitarásával a 102. számú gyalogezred tüntette ki magát. Filtschimel és a Fassani-Alpok gerincén csapatunk több gyengébb ellenséges osztag támadását visszaverték.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR
a Hadsegélyző Hivatal átvétel különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 38.
Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

Stürgkh és Kramarz barátsága

— A képviselőház ülése —

Budapest, szeptember 19.

A képviselőház ma folytatta *Andrássy* és *Apponyi* indítványának tárgyalását, amelynek során *Szmrecsányi György* mint szenzációs leplezést közölte, hogy *Stürgkh* osztrák miniszterelnök és *Kramarz*, a halálra ítélt hazaáruló képviselő jó barátságban voltak és leveleztek. Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Beöthy Pál elnök 11 órakor nyitotta meg az ülést.

Holló Lajos, *Polónyi Géza*, *Gál Sándor* beszélték ki a délelőtti ülést.

Délután *Ugron Gábor* nyitotta meg a vitát. Támadta a külügyminisztert. Békéről addig nem lehet beszélni, — mondta — míg Magyarország integritása helyre nem állott. Biztos adatai vannak arról, hogy a diplomaták fontos jelentéseket küldtek a külügyminiszternek és hogy a hadvezetőség a legapróbb részletekig informálva volt Románia készülődéseiről.

Szmrecsányi György sürgeti egy *élelmszer-minisztérium* föllállítását. A bankok ma uzsoráznak s ezzel milliókat keresnek. Ugy látszik, a kormány részéről semmi intézkedés sem történik a zárt ülésen elhangzott borzalmas dolgokban, mert a miniszterek mind hallgatnak. Attér ezután arra, hogy *Stürgkh* osztrák miniszterelnök szoros barátságot tartott fönn *Kramarz* cseh képviselővel, akit a hadosztálybíróóság hazaárulás miatt halálra ítélt. Amikor *Kramarz*ot már halálra ítélték, *Stürgkh* védte meg, sőt meg is látogatta a fogházban. Felolvassa *Kramarz*nak egy levelét, hogy milyen jó viszonyban voltak *Stürgkh*-kel. Élesen kritizálja *Höfert*, aki az erdélyi helységeket jelentéseiben németül nevezi meg, míg *Ludendorff* magyarul. Különben már közeledik a zseniális hadvezér.

Felkiáltások: *Éljen Mackensen!*
Szmrecsányi György: ... aki a katasztrofális bűnököt helyrehozza. Helyteleníti *Czerunn* gróf kitiintését.

Barabás Béla: Kötelet neki!
Az elnök rendreutasítja *Barabás*ot.
Gedeon Aladár terjesztett elő ezután sürgős interpellációt az erdélyi menekülők marha-állományának értékesítése tárgyában.

Ghüllányi Imre báró földművelésügyi miniszter megnyugtató válasza után az ülés este 8 órakor véget ért.

Szélhámos álórmester

Pénzt és ételmezt csalt ki

A debreceni rendőrség már régebben figyelemmel kísért egy 61-es őrmesternek öltözött katonát, akiről a megfigyelések során megállapították, hogy az őrmester ur nagyon gyanusan viselkedik. A rendőrség a nyomozást annál is inkább folytatta, mert időközben tudomást szerzett arról, hogy egy őrmester több olyan családnál, amelyeknek egy tagja a harctéren van, megfordult és pénzt, ételmezt csalt ki.

Ma délelőtt azután a rendőrség letartóztatta a gyanús őrmestert, aki rövid tagadás után töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy ő nem is őrmester, hanem szökött katona és *Kreisz* Ferencnek hívják. Elmondta, hogy augusztus elején a harctéren szabadságot kapott s akkor a frontról Temesvárra kellett volna utaznia. Azonban ő Debrecenben kiszállott s azóta itt tartózkodik, bár szabadságideje már régen letelt.

Amikor Debrecenbe érkezett, első dolga az volt, hogy előléptette magát őrmesterré. Miután sem pénze, sem ételme nem volt, elment *Kovács Mihály* Veress-utca 22. szám alatti lakoshoz, akinek öcsese katona s most a nagyikindai kórházban sebesülten fekszik. Itt azt

mondta, hogy őt *Kovács Mihály* testvére küldötte azzal, hogy küldjenek ételmezt meg pénzt neki a kórházba.

— Mert tetszik tudni, a kórházi menázsi-ban jól esik egy kis hazai, meg bizony, ha nem is tud kimenni az ember, csak elkél ott is egy kis pénz.

Nagy örömmel csomagoltak is *Kovácsék* három kiló finom paprikás szalonnát és ezt, valamint 20 koronát átadták az „őrmester” urnak, hogy vigye el a sebesültnék.

Kreisz a pénzt elköltötte, a szalonna egy részét pedig eladta, másik részét megette. A mikor ennek a pénznek fogytán volt, újabb forrás után nézett.

Elment *Körösi József* Zöldfa-utca 6. szám alatti lakoshoz s ennek azt mondta, hogy őt a családnak egy férfitagja küldte ide a frontról, hogy egy kis pénzt küldjenek, mert kinevezték kadétnak és szüksége van a pénzre. — *Körösiék* el is hitték a mesét és adtak is *Kreisz*nak pénzt, hogy vigye el a frontra.

Megfordult még néhány helyen, ahol ilyen harctéri mesékkel pénzt, féliruhát, ételmezt csalt ki. Végül is azonban magára vonta a rendőrség figyelmét. *Hortobágyi Ernő* dr. rendőrkapitány, miután a nyomozást befejezte, *Kreisz*ot átadta a katonai parancsnokságnak.

HIREK

A király elismerése Domahidy Elemér főispánnak és Baltazár Dezső püspöknek

A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Magyar pénzügyminiszteremet fölhatalmazom, hogy mindazoknak, akik az 1914. évben kitört világháború dicsőséges megvívhatása érdekében kibocsátott magyar állami hadikölcsönök sikerének előmozdítása körül kiváló tevékenységet fejtettek ki s ezáltal a hazának jeles szolgálatokat tettek, elismerő oklevelet állíttasson ki.

Kelt Bécsben, 1916. évi augusztus 30-án.
FERENC JÓZSEF s. k.
Teleszky János s. k.

A királyi kézirat után a következőket közli a hivatalos lap:

A m. kir. pénzügyminiszter az 1914. évben kitört világháború dicsőséges megvívhatása érdekében kibocsátott magyar állami hadikölcsönök sikerének előmozdítása körül szerzett érdemek elismerésül Ő császári és apostoli királyi Felségének Bécsben 1916. évi augusztus 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával nyert felhatalmazás alapján *Miklóssy István* hajdudorogi görög katolikus püspök, *Baltazár Dezső* dr., a tiszántúli evangélikus református egyházkerület püspöke, *Domahidy Elemér*, Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja részére elismerő oklevelet állított ki.

A legfelsőbb helyről nyert elismerés igazolta és méltányolta azt a nagy és szép eredménnyel járó munkásságot, amelyet *Domahidy Elemér* főispán és *Baltazár Dezső* dr. püspök a hadikölcsönök sikere és annak érdekében kifejtettek, hogy Debrecen és Hajdúvármegye népe az ország egyik legnagyobb kölcsönjegyzője legyen. E siker az ő propagandájuknak, fáradhatatlan agitációjuknak érdeme, amelyért méltán érte őket a királyi elismerő szó.

Vaskereszt debreceni tiszteknek. A király megengedte, hogy *Fömtör József* őrnagy és *Körösnadányi Nadány Imre* főhadnagy a 2. honvédszászerredben, felsőöri *Cserezsnyés László* 3. honvédgyalogezredbeli ezredes a nekik adományozott német 2. osztályu vaskeresztet elfogadhassák és viselhessék.

— **Díjnokok pótléka.** A jog- és pénzügyi bizottság ma délután Varga Elemér dr. tb. főjegyző elnöke alatt ülést tartott, amelyen egy sereg alkalmazottnak és a díjnokoknak pótlékok iránt beadott kérését tárgyalta. Így többek közt javasolja, hogy a díjnokok, ha egy éve már a város szolgálatában állnak, napi 50 fillér pótlékot kapjanak. Csapó László szegényügyi biztos fizetését, tekintettel nagy munkásságára és kiváló szorgalmára, 2000 koronára emelték föl. Javasolja a bizottság a cs. és kir. állomásparancsnokság megkeresése folytán, hogy az építendő barak részére a káposztapiac 7600 négyszögölnyi területét engedjék át. Javasolja, hogy a nagyerdei park locsolására 2000 korona póthitel adjon a közgyűlés. A zenedei alapítók jogairól és ezen jogok gyakorlásáról alkotott szabályzatot elfogadásra ajánlja. Néhány kisebb ügy letárgyalása után az ülés este 6 órakor véget ért.

— **Az erdélyi menekültekért.** A Katona-Otthon művészestélye, amelynek teljes bevételét az erdélyi menekültek Katona-Otthonbeli ingyen asztala javára fordítják, szombaton, e hó 23-án lesz. Az estét, amelyet Ferenczy Gyula dr. egyetemi tanár, az Otthon igazgatója nyit meg, szerepelni fognak a legjobb és legválogatottabb műsorról: *Görög Olga*, a debreceni színház koloratur-énekesnője, *Retteggy Margit*, a debreceni színház drámai művésznője, *Schneider István* főhadnagy, *Csermely Gyula* főhadnagy, neves író, *Rémy Frigyes* főhadnagy zongoraművész, *Batucz Bálint* örvezető a 82-ik gyalogezredben, világhírű cimbalom-művész, *Kacsó János* református lelkész, gimnáziumi tanár, *Szigeti Jenő* őrmester színművész, *Iványi Sándor* szakaszvezető színművész. Szünet közben a 75. gyalogezred zenekara hangversenyez. Kezdeté este fél 9 órakor. Helyárak: pártoly 6 személyre 16 korona, támlásszék 6 korona, körszék 2 korona, zártaszék 1 korona, diák és katonajegy állóhelyre 50 fillér.

Az Erdélyből menekültek közül azok, akik varrási munkát vállalni óhajtanak és mindenféle iparosok, jelentkezzenek az Ipartestület helyiségében, Simonffy-utca 1/c., II. emelet.

A Hajduböszörményben elhelyezett erdélyi menekültek névsora a József kir. herceg-utca 1. szám alatti irodában megtekinthető.

Cerves Mici ápolónő, segesvári menekült saját érdekében jelentkeztek a Debreceni Első Takarékpénztár épületében levő „Hadi jótékony bazár” helyiségében Fráter Erzsébet urnőnél. — *Specht Matild* urhölgy nagyszabedű menekült saját érdekében jelentkeztek a Nőipariskolában, Egyház-tér 5. sz. a.

A családjukat keresik *Ungurán Gábor* és *Kruszt Emil*, akik a esikmegyei Gyergyóteljesről menekültek s jelenleg Hajdunánáson vannak.

— **Tolvaj alkalmazott.** A rendőrség ma letartóztatta *Aron Sándor* kereskedelmi alkalmazottat, aki munkaadójától, *Révész Zsigmond* kereskedőtől hosszabb időn át 7 pár cipőt és papucsot lopott el, amelyeket értékesített. A rendőrség nyomozása során *Hortobágyi Ernő* dr. rendőrkapitány megállapította, hogy *Aron Sándor* a sátorlajuhelyi törvényszék már egyszer hasonló büntetést elítélte, illetve próbára bocsátotta s az újabb lopást a próbaidőn belül követte el. A tolvaj alkalmazottat átadták a kir. ügyészségnek.

— **Keserűsödött helyett méreg.** Kabáról jelenti tudósítónk: *Simon György* munkás, aki az egyik tanyán dolgozott, rosszul érezvén magát, a tanyán a cselédektől keserűsödött kért. A cseléd azonban tévedésből chlorbariumot adott neki. Ezt *Simon* vízben föloldva meg is itta, s nemsokára nagy kínok között meghalt. A kir. ügyészség a holttest fölboncolását elrendelte.

— **Ch. Perczel Carola** a táncitanítást holnap, csütörtökön a Bika-szálloda kistermében délután 5 órakor megkezd. Beiratkozni lehet egész nap a lakásán, az *Uránia* keresztépületében és délután 5 órától az *Uránia* pénztáránál. Telefon 12-51.

— **Öngyilkos cigány.** Hajdudorogi tudósítónk jelenti: A csendőrség tegnap letartóztatta *Drigán Bálint* cigányt a feleségével, akit bekísért Hajdudorog községbe s ott ideiglenesen a községi fogdában helyezte el, ahol *Drigán* borotvával elvágta a saját és a felesége nyakát. Amikor a csendőrök benyitottak a fog-

dába, nagy vértócsában találták *Drigán* és feleségét. Mindkettőnek a sérülése igen súlyos. Sebeit a községi orvos kötözte be. *Drigán* kihallgatása alkalmával azt adta elő, hogy ő katonaszökevény s miután félt, hogy szökéséért főbelövök, azért követte el az öngyilkosságot. *Drigán* és feleségét bevitték a közköri házba.

— **Halmágyi divatházába** az őszi női felöltő- és kosztüm-ujdonságok megérkeztek.

— **Édes must kapható** *Márkus Jenő* Gamberinus-éttermében.

— **Iskolakönyvek** használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók *Antalfy Józsefnél*, Szent Anna-utca 13.

— **Halmágyi divatházában** intézeti ruhák és kabátok dus választékban.

— **Portik Lajosné** értesíti férjét, hogy családjával Kisujszálláson van *Széchenyi-u. 26. sz. alatt*. Kéri, hogy vonattal vagy szekérrel utazzék oda.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZERDA: *Szibill*.

CSÜTÖRTÖK: *Taitum*.

PÉNTEK: *Marci*, operett, ujdonság.

SZOMBAT: *Marci*.

A színházi iroda hírei. Ma, szerdán „*Szibill*” operett kerül előadásra, a főbb szerepekben *Horváth Nusi*, *Görög Olga*, *Sólyom Janka*, *Bálint Béla*, *Kassay Károly*, *Sáfar Sándor* és *Szakács Árpáddal*. — Csütörtökön a *Taitum* felújítása *Retteggy Margittal*, *Thuróczyval* és *Keménynyel*. — Pénteken lesz az első bemutatója a „*Marci*” új operettnak.

Az *Uránia* ma két elsőrangú bűnügyi drámát mutat be, melyekre külön felhívjuk a közönség figyelmét.

Talarso detektívkaland az Apollóban. Ma mutatja be az *Apollo* a *Talarso* filmsorozat idei első filmjét, Az élő csomag című érdekfeszítő és izgalmas detektívkalandot, melyben csodásan sorakoznak a legújabb trükkök és *C. Alvino* világhírű artista vakmerő mutatványai. Az élő csomag című detektívkaland eltér a már ismert detektív-filmhatásoktól. Ujabbnál újabb ötletek és a filmtechnika legújabb tudása érvényesül ebben a rendkívüli módon érdekfeszítő darabban. A *Talarso* filmsorozat következő képe a 444-es autó lesz, mely pénteken, szombaton és vasárnap lesz műsoron. Jegyek délelőtt előre válthatók. Az előadások 6 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárakkal kezdődnek.

Somossy László cég

Hajdunádas megye szállítója.

Intézeti fehérneműek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

Földes község határában,
a derecskei ut mentén

eladó

egy 82 kat. hold 1159 □-öl
területű tagbirtok.

Venni szándékozók forduljanak **F. Varga Lajos**, nagyrabéi református lelkész tulajdonoshoz. Közvetítők kizárva.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri belkeltása tíz szöveg hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Bevonulás miatt a raktáron lévő női, férfi- és gyermekcipők olcsón adtnak el a *Berlin* cipőárúháiban, *Piac utca 31.*, a város-házával szemben.

Szüretelők, szedőasszonyok, leányok felvételnek *Márkus Jenő* szövegtelepén.

Tanulóleány felvételik *Hoffmann és Kronovitz* könyvnyomdájában *Ferenc József ut 49., II. udvar.*

Zálogéledalát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok. *Krámer, Arany Bika-bérlház 3.*

Eladó ház és föld. A *Széchenyi-utca 41. sz.* ház nagy telekkel, — továbbá a *Köntös-kertben* 2 nyilas szőlő föld pajtával (cserepes épület) és ugyanott 3¹/₂ hold lucernás föld eladó, — a földek esetleg hasznosbérbe adók. Értekezhetni *Dr. Galánffy János* kir. közjegyzőnél *Szent Anna-u. 7. sz. alatt.*

Hajduböszörményben korlátlan italmérési engedéllyel bíró cukrászda, kávéház vendéglőbe

kímérő kerestetik

Óvadékkal bíró nős emberek érdeklődhetnek *Dohanovits Ferencnél* Hajduböszörményben. Menekült szakmabeliek előnyben részesülnek.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogéledalát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: *Csapó-utca 23. szám* alatt fekvő ház, *Király-utca 9. szám* alatt lévő ház, Értekezhetni *Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.*

Lapkihordásra asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban.

Házmasternek kerestetik lehetőleg gyermektelen házaspár Sestakertbe, október elsejére. Cím a kiadóhivatalban.

Iskola könyvek az összes iskolák részére füzetek, író- és rajzszerek stb. még mindig olcsón kaphatók *Fröhlich-féle könyv- és papírkereskedésben* *Szentanna-utca 1.*

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett; esetleg hasznosbérbe is kiadó: *Hajduszentpéteren* lévő 74 hold föld tanyával, *Hajduböszörményben* lévő 190 hold föld tanyával,

Halápon 12 hold föld kaszáló.

Értekezhetni *Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.*

A nő legszebb disze

a szép alakú dús

KEBEL.

Hölgyek, kik e tekintetben hiányt éreznek, forduljanak teljes bizalommal

Krause Idához

POZSONY,

Sánc-út 2, C) oszt., honnan

teljesen költségmentesen és diszkrétan kapnak tanácsot és útbaigazítást a telt kebel elérésére.

Meghívó.

A DEBRECENI TRÁGYAGYÁR R-T.

1916 szeptember hó 30-án déli 12 órakor az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben helyiségében tartja

VIII. és IX-ik évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényes urak azzal hivatnak meg, hogy mintán az 1916 szeptember 9-re ugyanezen tárgysorozattal egybehívott közgyűlés a határozatképesség hiányából megtartható nem volt; — ezen újabb közgyűlés lenti tárgyakra nézve a megjelenetek és általuk képviselt részvényesek számára való tekintet nélkül érvényes határozatot fog hozni, — s azzal a figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 23. §-a értelmében a közgyűlésen csak azok vehetnek részt, akik részvényeiket 1916 szeptember 27-ig az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben pénztáránál letétbe helyezik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1914/15. évi mérleg és eredményszámával és ezen év veszteségének megállapítása.
2. Határozathozatal az 1914/15. évre vonatkozó felmentvény megadása tárgyában.
3. Az 1915/16. évi mérleg és eredményszámával előterjesztése és az ezen évre vonatkozó veszteség megállapítása.
4. Határozathozatal az 1915/16. évre vonatkozó felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóság javaslata a társaság feloszlásának elhatározása iránt.
6. 3 felszámoló-bizottsági tag megválasztása.
7. 3 felügyelő bizottsági tag megválasztása 3 évre és díjazásának megállapítása. Tisztelettel:

Az igazgatóság